

Przedmiotowe ocenianie z języka polskiego w kl. IV - VI

w Szkole Podstawowej nr 61 im św. Franciszka z Asyżu

ul. Okólna 183, Łódź 91-520

Lektury obowiązkowe:

Klasa 4

Carlo Collodi, *Pinokio* - X

Clive Staples Lewis, *Lew, czarownica i stara szafa* - XII

Jan Brzechwa, *Akademia pana Kleksa* - III

René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, *Mikołajek* - IV

Lektura uzupełniająca:

Astrid Lindgren, *Bracia Lwie Serce* - I

Klasa 5

Henryk Sienkiewicz, *W pustyni i w puszczy* - X

Lucy Maud Montgomery, *Ania z Zielonego Wzgórza* - XII

Ferenc Molnár, *Chłopcy z Placu Broni* - I

Mark Twain, *Przygody Tomka Sawyera* - III

Lektura uzupełniająca:

Roald Dahl, *Charlie i fabryka czekolady* - IV

Klasa 6

Irena Jurgielewiczowa, *Ten obcy* - X

Kornel Makuszyński, *Szatan z siódmej klasy* - XII

Frances Hodgson Burnett, *Tajemniczy ogród* - I

Edmund Niziurski, *Sposób na Alcybiadesa* - III

Lektura uzupełniająca:

Alfred Szklarski, *Tomek w krainie kangurów* - IV

Cele nauczania w ramach j. polskiego w kl. IV – VI:

- kształtowanie umiejętności poprawnego i sprawnego posługiwania się mową i pisaną polszczyzną;

- rozbudzanie potrzeb intelektualnych;

- wyrobienie nawyku samokształcenia.

System przedmiotowego oceniania ma służyć:

- diagnostyce postępów;

- różnicowaniu osiągnięć;

- motywowaniu.

ZASADY OGÓLNE PSO

Ocenie poddawane są: wiedza, umiejętności, komunikacja.

Ocenie podlega:

1. mówienie (odpowiedzi ustne – twórcze i odtwórcze, sposób wypowiedzi, sens wypowiedzi, płynność wypowiedzi);
2. czytanie ciche ze zrozumieniem;
3. pisanie, redagowanie określonych w programie form wypowiedzi w domu;
4. pisanie, redagowanie określonych w programie form wypowiedzi w ramach prac klasowych;
5. redagowanie tekstów poprawnych gramatycznie, ortograficznie, interpunkcyjnie i stylistycznie;
6. znajomość lektur;
7. znajomość zagadnień z nauki o języku przewidzianych w programie nauczania;
8. inne: czytanie głośne, prowadzenie zeszytu, umiejętność samodzielnego poszukiwania informacji, projekty indywidualne oraz w grupie, recytacja, rysunkowe konkretyzacje utworów literackich.

Cel ogólny oceniania: ocenianie przyczynia się do nabycia umiejętności (czytania, pisania, rozumienia, szukania informacji, praktycznego stosowania wiedzy).

Oceny ucznia odnotowane są:

- w dzienniku lekcyjnym (również w formie elektronicznej),
- w zeszytach przedmiotowych,
- w zeszytach dodatkowych do ćwiczeń w pisaniu lub w kartach pracy,
- w teczkach uczniów.

Ocena może mieć postać:

- oceny (stopnia szkolnego w skali 1-6 wstawianego do dziennika),
- plusa lub minusa (które zebrane w określonej ilości dają ocenę bardzo dobrą (5 plusów) lub jedynkę (cztery minusy) – notowane są przez nauczyciela,
- oceny opisowej - towarzyszącej ocenie na stopień,
- oceny ustnej - towarzyszącej ocenie na stopień.

Formy sprawdzania osiągnięć uczniów

1. Test diagnostyczny – służy do rozpoznania stanu wiedzy i umiejętności ucznia; nauczyciel przeprowadza go, w zależności od potrzeb, w ciągu całego cyklu kształcenia; jest zapowiedziany co najmniej 1,5-2 tygodnie wcześniej. Wyniki testu diagnostycznego na początku klasy IV stanowią jedynie diagnozę wiedzy i umiejętności ucznia.

2. Praca klasowa – zaplanowane, dłuższe i samodzielne prace pisemne przeprowadzane na lekcji. Obejmują co najmniej jeden dział programowy i zawierają zadania uwzględniające wszystkie poziomy wymagań. Zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem. Mogą być poprzedzone lekcją powtórzeniową. Zamiar przeprowadzenia pracy klasowej nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym. Nauczyciel poprawia pracę klasową w ciągu dwóch tygodni. Ocena wstawiana jest do dziennika. Nauczyciel w przypadku nieobecności ucznia wyznacza mu termin. Ściąganie karane jest oceną niedostateczną.

3. Testy – rozumiane jako samodzielne pisemne prace kontrolne uczniów (przeprowadzone podczas zajęć edukacyjnych i obejmujące określony materiał tematyczny).

4. Kartkówka, dyktando – czyli krótkie prace pisemne sprawdzające wiadomości i umiejętności uczniów, obejmujące jeden zakres tematyczny, mogą nie być zapowiadane; trwają nie dłużej niż 20 minut.

5. Odpowiedź ustna – (ocenie podlega rzeczowość odpowiedzi, argumentowanie, poprawność i sprawność językowa); odpowiedź ustna jako forma aktywność na lekcji oceniana jest tylko plusem (5 plusów daje ocenę bardzo dobrą).

6. Indywidualna praca pisemna na lekcji – rozumiana jako samodzielne rozwiązanie zadania podczas lekcji.

7. Praca długoterminowa – rozumiana jako samodzielne rozwiązywanie problemu podanego przez nauczyciela, na wykonanie tej pracy uczeń ma wyraźnie określony czas np. 2 tygodnie. (**ocenie podlega:** zrozumienie problemu, zaplanowanie rozwiązania, jego oryginalność, sposób realizacji i prezentacji, zastosowanie posiadanej wiedzy przedmiotowej).

8. Praca pisemna wykonana w domu – rozumiana jako praca pisemna lub ustna zadana przez nauczyciela do samodzielnego wykonania w domu.

9. Aktywność na lekcji.

10. Zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń, karty pracy – zeszyt min. 60 kartkowy, w formacie B5, w linie, z marginesem. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyty i karty (karty mają być przechowywane razem z zeszytem) w sposób estetyczny, kompletny, w przypadku nieobecności uzupełnia ćwiczenia. Zeszyty sprawdzane są przynajmniej raz w semestrze.

11. Próbné sprawdziany (kl. VI lub V) - przeprowadzone są na próbe, służą sprawdzeniu poziomu opanowania wiedzy i umiejętności określonych w standardach wymagań

edukacyjnych. Forma i czas trwania sprawdzianu są zgodne z ustaleniami OKE; liczba uzyskanych punktów z zadań polonistycznych przeliczana jest na ocenę szkolną i wpisywana w dzienniku.

Zasady oceniania prac pisemnych:

- recenzja objaśniająca ocenę, ze wskazaniem jej zalet i braków;
- każda forma wypowiedzi jest oceniana według kryteriów;
- prace nieczytelne, o niskim poziomie estetyki nie będą oceniane.

Uczniowie nie mogą w zeszytach przedmiotowych i na sprawdzianach pisać flamastrami i czerwonym długopisem (zastrzeżonym dla nauczyciela), na sprawdzianach używać korektorów czy zmywalnych długopisów.

KLASYFIKACJA I OZNACZENIA BŁĘDÓW W PRACACH PISEMNYCH:

rzeczowe (rz.), logiczne (log.), ortograficzne (ort./o), interpunkcyjne (int./i), słownikowe-wyrazowe (jęz./j), frazeologiczne (jęz./j), fleksyjne (jęz./j), słowotwórcze (jęz./j), składniowe (jęz./j), stylistyczne (jęz./j)

SKALA OCEN

1 – niedostateczny

2 – dopuszczający

3 – dostateczny

3+ – dostateczny +

4 – dobry

4+ – dobry +

5 – bardzo dobry

6 – celujący

Oceny z „plusem” uczeń nie dostaje ze sprawdzianów diagnostycznych i próbnych sprawdzianów szóstoklasisty.

Kryteria oceniania prac klasowych/sprawdzianów/kartków, w których zadania są punktowane:

- 100% - 99% punktów – celujący (6)
- 98% - 91% punktów – bardzo dobry (5)
- 90% - 70% punktów – dobry (4)
- 69% - 50 % punktów - dostateczny (3)
- 49% - 31 % punktów – dopuszczający (2)
- 30% - 0% punktów – niedostateczny (1)

Liczba ocen w semestrze uzyskiwanych za poszczególne umiejętności –

Ocena celująca

Otrzymuje ją uczeń, który:

- osiągnął wszystkie standardy i określone nimi sprawności o charakterze polonistycznym, jego wiadomości i umiejętności wykraczają poza program nauczania;
- systematycznie, rzetelnie i z dużym zaangażowaniem pracował w szkole podczas zajęć języka polskiego oraz w domu, przygotowując się do lekcji;
- wykazuje aktywność i pomysłowość twórczą;
- poprawnie wykonywał prace dodatkowe zlecane przez nauczyciela;
- samodzielnie rozwiązywał problemy pojawiające się w edukacji polonistycznej;
- brał udział w konkursach związanych z językiem polskim (różne etapy) i osiągał wysokie wyniki;
- miał przewagę częściowych ocen celujących, w szczególności ze sprawdzianów;
- interesuje się przedmiotem i przedstawia zagadnienia w ciekawy sposób, wykazuje zaangażowanie w prace polonistyczne, np. gazetka polonistyczna, szkolne strony internetowe, gazetka szkolna, koło polonistyczne);
- operuje zasobem leksykalnym języka wykraczającym poza program;
- w swoich wypowiedziach biegle posługuje się terminami językowymi i teoretycznoliterackimi oraz stosuje różnorodne konstrukcje składniowe.

Ocena bardzo dobra

Otrzymuje ją uczeń, który:

- opanował treści i problemy objęte programem nauczania;
- był systematyczny i samodzielny w pracy na lekcji i w domu;
- cechował się aktywnością na zajęciach;
- rozwiązywał zadania i problemy o znacznym stopniu trudności;
- terminowo wywiązywał się z zobowiązań w stosunku do nauczyciela;
- wykorzystuje znajomość materiału języka polskiego w nauce innych przedmiotów i życiu pozaszkolnym;
- korzysta z różnych źródeł gromadzenia informacji;
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym;
- na ogół nie popełnia błędów interpunkcyjnych;

- formułuje teksty mówione i pisane różnej długości, poprawne językowo;
- czyta poprawnie pod względem technicznym, stosując się do znaków interpunkcyjnych i świadomie modulując głos.

Ocena dobra

Otrzymuje ją uczeń, który:

- był systematyczny, terminowo wywiązywał się z zadań;
- bywał aktywny;
- formułuje wypowiedzi pisemne i ustne, popełniając niewielką ilość błędów językowych;
- na ogół nie popełnia błędów ortograficznych;
- opanował umiejętności zgodne z wymaganiami na poziomie podstawowym;
- ma dobrą znajomość treści i zagadnień materiału programowego;
- samodzielnie rozwiązywał większość problemów literackich i językowych;
- wykonywał nietypowe zadania praktyczne i teoretyczne;
- przeczytał wszystkie lektury obowiązkowe w terminie;
- oddał w terminie wszystkie prace pisemne.

Ocena dostateczna

Otrzymuje ją uczeń, który:

- samodzielnie rozwiązywał problemy językowe i literackie o niewielkim poziomie trudności, łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego;
- opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym, określonym przez podstawę programową;
- stosował wiadomości w sytuacjach typowych;
- przyswoił proste, uniwersalne umiejętności, często powtarzające się w procesie nauczania;
- stosuje się do poznanych zasad ortograficznych, ale nie zna wyjątków i pisowni; tradycyjnej;
- czyta poprawnie pod względem technicznym;
- rozumie tekst po cichej lekturze;
- przeczytał wszystkie lektury obowiązkowe;
- oddał wszystkie prace pisemne;
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- bywał nieprzygotowany do zajęć.

Ocena dopuszczająca

Otrzymuje ją uczeń, który:

- nawet najprostsze zadania wykonywał przy pomocy nauczyciela lub innego ucznia;
- opanował umiejętności praktyczne, przydatne życiowo;
- przyswoił treści niezbędne w dalszej edukacji – bazowe;
- ma niewielką znajomość treści i problemów materiału programowego;
- słabo czyta pod względem technicznym, ale rozumie przeczytany tekst;

- popełnia liczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne;
- zna kilka terminów literackich i gramatycznych, ale nie umie tej wiedzy wykorzystać;
- w miarę systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, ale nie zawsze odrabia prace domowe;
- przynosi potrzebne podręczniki i zeszyty (przedmiotowy, do dyktand, do prac pisemnych).

Ocena niedostateczna

Otrzymuje ją uczeń, który:

- nie spełnia wymagań koniecznych;
- nie potrafi wykonać najprostszych zadań nawet przy pomocy nauczyciela;
- nie opanował bazowych sprawności językowych;
- nie rokuje nadziei na uzupełnienie zaległości;
- zaległości uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z przedmiotu;
- nie zna nawet małej części materiału przerabianego na lekcjach;
- nie wykazuje chęci do nauki ani żadnej aktywności;
- prowadzi zeszyt niesystematycznie albo wcale nie prowadzi zeszytu;
- świadomie opuszcza prace klasowe, sprawdziany i ich poprawę;
- nie przyswoił umiejętności przydatnych życiowo;
- nie dysponuje wystarczającym zasobem leksykalnym.

Nadrabianie braków wynikających z przyczyn losowych

Jeżeli uczeń przez dłuższy czas nie chodzi do szkoły z przyczyn losowych, jest zobowiązany do nadrobienia we własnym zakresie braków wynikających z absencji. W tym celu, po powrocie do szkoły, kontaktuje się z nauczycielem przedmiotu, który dokładnie określa, w jaki sposób i w jakim terminie uczeń powinien nadrobić zaległości. Sprawdziany, dyktanda itp. pisane są na zajęciach wyrównawczych z języka polskiego.

Zasady wystawiania ocen śródrocznych i końcowo rocznych

Nauczyciel wystawia 8 ocen cząstkowych za:

- mówienie;
- czytanie ciche ze zrozumieniem;
- pisanie zgodne z zasadami ortograficznymi, interpunkcyjnymi, stylistycznymi itp.;
- ćwiczenia redakcyjne klasowe;
- ćwiczenia redakcyjne domowe;
- znajomość lektur;
- znajomość pojęć z zakresu kultury, nauki o języku;
- inne (czytanie głośne, prowadzenie zeszytu, recytacja, praca w grupie, praca indywidualna, rysunkowe konkretyzacje utworów).

Ze wszystkich uzyskanych przez ucznia ocen nauczyciel wystawia 8 ocen cząstkowych – za poszczególne umiejętności (zob. wyżej). Średnia z tych ocen daje oceną śródroczną lub końcową. W razie wątpliwości najważniejsze są sprawdziany pisemne klasowe.

Sposoby poprawy niedostatecznych, dopuszczających, dostatecznych ocen cząstkowych

Uczeń może poprawić cząstkowe oceny uzyskane za (ocena wpisywana jest obok poprzedniej oceny w dzienniku):

- czytanie głośne,
- dyktando; (gdy przepisuje bezbłędnie dyktando poprawione przez nauczyciela do dziennika wpisywana jest ocena dopuszczająca)
- sprawdziany z nauki o języku (ocena jest wpisywana do dziennika obok wpisanej wcześniej oceny niedostatecznej)

Ocenę cząstkową może poprawić w ciągu 2 tygodni.

Nie poprawia się innych ocen np. uzyskanych ze sprawdzianów kompetencyjnych, kartkówek, prac pisemnych klasowych i domowych, testów z lektur, prowadzenia zeszytu, odpowiedzi ustnych itp. Uczeń może uzyskać pozytywne (lepsze) oceny przy okazji kolejnego czytania ze zrozumieniem, redagowania określonej formy wypowiedzi czy sprawdzianu ze znajomości treści lektury.

UWAGA !

Uczeń pracuje na ocenę śródroczną i końcową przez cały semestr czy rok. Nie ma możliwości poprawiania („zdawania”) na ocenę wyższą przed końcem semestru czy roku. Jeżeli uczeń nie zgadza się z wystawioną oceną, może zdawać egzamin komisyjny zgodnie z trybem ustalonym w WSO.

UWAGA ! nieprzygotowania

- Uczeń ma prawo do **4-krotnego** w semestrze nieprzygotowania się do lekcji bez podania przyczyny (dotyczy to np. odpowiedzi ustnej, pracy pisemnej itp.). Nieprzygotowanie zaznacza się minusem. Cztery minusy oznaczają ocenę niedostateczną wpisywaną do dziennika. Jeśli uczeń nie zgłosi nieprzygotowania, a nauczyciel to odkryje, wtedy uczeń od razu dostaje ocenę niedostateczną. Każde kolejne nieprzygotowanie (powyżej 4 minusów) oznacza ocenę niedostateczną, niezależnie czy uczeń zgłosił to, czy nie. Przywilej nieprzygotowania nie obejmuje zadań długoterminowych, na których wykonanie uczeń miał tydzień lub więcej czasu np. prac pisemnych domowych, projektów, sprawdzianów, testów itp.

- W przypadku, gdy nieprzygotowanie spowodowane było ważnym, obiektywnym powodem, potwierdzonym pisemnie przez rodzica (opiekuna), nauczyciel ma prawo (nie obowiązek) odstąpić od wstawienia jedynki.

Zasady zachowania na lekcjach języka polskiego:

- na lekcjach zachowujemy się kulturalnie, nie przeszkadzamy w pracy nauczycielowi i innym uczniom;
- wykorzystujemy czas zajęć optymalnie;
- sumiennie przygotowujemy się do zajęć szkolnych;
- rozwijamy zainteresowania i zdolności;
- korzystamy z różnych profesjonalnych źródeł informacji;
- bierzemy udział w dyskusjach, szanując inne stanowiska;
- dotrzymujemy terminów wykonywania różnych prac, zobowiązań.

KRYTERIA OCENIANIA I PRACY DZIECI Z DYSFUNKCJAMI

W stosunku do uczniów z dostosowaniem wymagań edukacyjnych (stwierdzone i zapisane w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną) ogólnie stosowane są następujące ułatwienia:

- uczniowie mogą zdobyć mniej punktów, aby uzyskać ocenę dopuszczającą (dotyczy to sprawdzianów cichego czytania ze zrozumieniem, sprawdzianów ze znajomości treści lektur obowiązkowych, sprawdzianów ze znajomości wybranych zagadnień z nauki o języku);
- większa tolerancja błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych przy ocenianiu ćwiczeń redakcyjnych;
- uczniowie mają możliwość poprawy dyktanda na ocenę dopuszczającą (bezbłędne przepisanie tekstu dyktanda z uwzględnieniem poprawek naniesionych przez nauczyciela).

Przy ocenie ćwiczeń redakcyjnych uczniów ze stwierdzoną dysleksją rozwojową (stwierdzona i zapisana w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną) nie bierze się pod uwagę poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej, a odpowiednio – komunikatywność wypowiedzi i czytelność zapisu z pominięciem zaburzeń strony graficznej pisma. Ponadto dyktanda uczniowie poprawiają „do skutku” (bezbłędne przepisanie tekstu dyktanda z uwzględnieniem poprawek nanoszonych przez nauczyciela).

Ponadto nauczyciel uwzględnia przy ocenianiu uczniów indywidualne wytyczne zapisane w poszczególnych opiniach (np. wolne tempo pracy – więcej czasu na sprawdzianach).

UWAGI KOŃCOWE

1. Nauczyciel zaznajamia uczniów z PSO na początku roku szkolnego oraz na bieżąco udostępnia ten dokument uczniom i rodzicom w pracowni języka polskiego.
2. Rodzice są zobowiązani podpisać każdą ocenę ucznia wpisaną do zeszytu.
3. Forma i sposób informowania o postępach i zagrożeniach uczniów jest zgodna ze Statutem Szkoły.
4. Roczna ocena niedostateczna może być poprawiana zgodnie ze Statutem Szkoły.